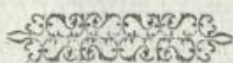

FRANCISCVS ALEXANDER,

REI MEDICAE STUDIOSSVS.

AXIMA, & penè incredibili rapietur admiratione Medicorum vulgus, quod post tantorum virorum tot, tantasq; componendorum pharmacorum regulas simplicium exquisitissimas censuras, errorum qui in officinis passim committuntur delectas castigationes summo denique in fastigio euectas medicinae diuitias, solus in praesentia, aliam quasi normam constituere videar, eamque accuratius enucleare, & veluti Lerneae capita, in dies magis, atq; magis inualefcentia scelera, sciencia adulteria, horumque emigmata, vt oedipodes, aut verius alter Apollo, dissoluere, edocere, cumulatiùs augere, enuntiùs, atq; exactius absoluerè, prohibereque velim: quum praesertim eruditissimus Hermolaus, acutissimus Leoniceus, doctissimus Marcellus, praestantissimus Ruellius, versatissimus Manardus, innumeriq; alij de re medica benemeriti, singulari eruditione, temporis diuturnitate, longaq; experientia, grauitate, sapientia, prouidentia, iudicio, hac de re verbosissime differuerint, atq; in his expurgandis non parum desudarint: ne familiarem Brasauolum, insurgentem Fuchsum, lepidum Syluium, ingeniosum Matthiolum post terga relinquam: quibus sanè, me illis sciencia non anteire liquido tenet, vt si post hos, non quippiam emoliri mihi ipsi persuaferim, aut eos maledictis incescere, eorumque labores mihi vendicare, primum quidem temerarij adolescentis esse, putare quæ oculis lynceis illi non viderint, oculatiùs se videre, cinici, ac contumeliosi, in tam probos viros debacchari, fatuiq; ac improbi, ex Epigrammatario Poeta, in alienis libris se ingeniosiori prestare, quasiq; aliorum dicta duntaxat exscribere, & veluti post delectam messem, spicilegium facere, aut post relictam sitim, noua afferre pocula. quo fit vt inani quadam gloriola, adhuc tyrannulus, qui vix prima medicinae elementa salutasse exilimor, vix intra parietes famam aluisse, supra humanas vires humeris herculeis impar onus, audacter satis, atq; impauide subisse ausus videar. arduum, n. vastissimū, atq; difficillimum est negocium, totius artis intentum, salutem, atq; perniciem includens, quo nullum est salubrius, & quod plura in communem omnium vtilitatem afferat, quam omnis ars, huius praesidio, quasiq; tutela gubernetur, cui omnis gloria, totiusq; honoris premium merito tribuendum. quum omnia artis instituta, nihil propius quam salutatem spectent, ea verò simplicium & compositorum cathena consistat, quum nihil in simplici genere omni ex parte perfectum natura exposuerit: id equidem nemo haftenus vt nos perfecit, nec in vnum coegit: quanquam res videatur agitata in publicis lectionibus, iactata in iudicijs, vbiq; commemorata, in amplissimis arcibus, & olitorijs foribus celebrata: Neque vt rem ipsam, atq; animi sinceritatem, vobis purissimè exponam: ne quisquam fortassis me insolentia insinulet, ne communi ambitionis inuidia sugillet, vicesimo primo aetatis anno, Ticini artium & medicinae titulis decoratus, vix in Apollinea hac ciuitate proximè exercere coepi, vix dum speciariorum intricata negocia, nullo ordine hinc inde sparsa volumina, varios, scabrosos, inextricabiles codices euoluere, atq; meditari, simpliciumq; medicamentorum seriem quam veluti suppellectilem, & sylvam quandā, ad compositiones parandas, in tabernis habent perscrutari, Barbara vocabula, à ieiunis Arabibus emendicata traducere: quum quasi attonitus, miserandam prioris seculi calamitatem tam scelesti facinoris immanitatem, medicorum quorundam ignauiam, socordiam, atq; incuriam, non parum sum admiratus: quod cymerias quasdam tenebras, densissimam caliginem, ambagum chaos, tam tetram, tam horribilem, tam infestam pestem, tam importunam, meram ad eam barbariem perniciosissima quædam (vt vocant) luminaria adhuc viuere sinerent, adhuc in seplasiariorum manibus versari, & iuxta illorum mortifera decreta, prò scelus, compositiones omnes parari, venenarq; pro medicamine, & tanto cum discrimine, aliud pro alio medicamentum, inexperitum pro experto, nocuum pro salubri, deniq; mortem presentaneam, remedij vice, istorum ignorantia, frequentissimè offerri, quum scilicet egregij pleriq; viri, tanta librorum copia, tanta industria, felicitate, ac fecunditate, id bis recensendis omnes ingenij nervos intenderint, iam dudum multiplicitem hydram ita ablegauerint, vt vera ab adulterinis, suppositicia, atque in totum spuria secerni coepit, inueteratos illos errores, cum maximo mortalium damno extirparent, funditus delerent, sedissimè haftenus parata, ad pristinam dignitatem reuocarent. Siquidem rebus longa & obscura caligine mersis sius ille nitor iam redditus, laeuigata, ac splendenti facie, integer, purusque se se erexerat. id quod compertum habens fecundissimi ingenij Matthiolus, quasi de medica materie actum esset, plurima accuratissimè simul, ac elegantissimè profecutus, alieno labore, & opere, gratiam sibi, & gloriam quandoque ambiens, in conuellenda aliorum dignitate, & aestimatione solam (quod reor) vtilitatem excogitans, ne dicam opinioni sapientiae, magis quam veritati inhians: anxie nimis, & scrupulose aduersus illos nescio quid commens est, nouarumque rerum praetextu, hac quidem versutia, erroneas astruxisse opiniones publice concionatus, vt solus sapere, alij

* 4 desipere

desipere quum putarentur; in tractanda plantarum & medicinali doctrina, facile princeps, difficillimarum rerum recessus omnes, mentis acie penetrasse existimaretur: nec ab re, tantam apud vulgares medicos, virosq; mediocriter eruditos, sibi comparauerat auctoritatem, tam insignem dicendi lepore, atque umbra, captauerat credulitatem, erudito sermone; lingue volubilitate, istorum aures ita demulcebat, ut per plateas, fora, compita, vicosque omnes, quum multa esset existimationis, ac fidei, solus imitatione, admirationeq; dignus appareret, quum alij compositorum partem seorsum attigissent, hic vero simplicia duntaxat: in animum induxeram meum, utraque colligere, antidota omnia vsu communia, ad pristinum candorem restituere, honorem, ornamentum, atque commodum huic arti parare, nec vel tantillum a Matthioli opinione recedere: quasi que diuino spiritu afflatus, potiusquam humanis viribus fructus tantopere expetitum opus, ad integritatem reducere, communi incendio subuenire, omnium vsui consulere. Quid enim quaso praestantius, quid memoratu dignius, quid laudabilius, quam indefesso studio, huiusmodi negocia excolere, iisdem insudare, quibus aut hominum vafrimonia, aut artis, & scientie inopia indies periclitamur, magna enim laus, et grata hominibus, vnum hominem laborare in ea scientia, quae sit multis profutura, quae inquam, suum opus illorum periculis subleuandis impartiat: gloriam enim concitat magnitudo negotij, gratiam, & splendorem, animi ingenuitas, & candor: id vero studium, ad communem dignitatem defendendam, profiteri debent, qui ad rerum publicarum gubernacula sedent, in quo, & si nullibi, minusquam pro vita diligentes, nec alicubi negligentiores, quam pro suae gentis, propriaque salute esse consueverint, dum aut quae stusiores artes exercent, aut in maiore fortuna, voluptatibus, & ocio languent, atque inutiliter sibi omnia perire patiuntur, quum nullum vitium, nulla perniciies serpat, nisi animo corporis domitore conuiente, aut praefectorum inscitia, siue indulgentia, perficeretur profectio, id quod maxime ars medica desiderat, huiusque artis auctoritas, quae apud praesicos semper extitit, eadem nunc suae integritati restituta esse videretur, non ex quavis herba manipulos colligerent seplasiarij, diuitias honori antepponentes, non his vanis, caducis, tumultuarijs, lubricis animum duntaxat adhiberent, in quibus tineae, aut erugo demoliuntur, non idiotarum modo, non pecudum more, sua ignauia, sua inscitia, inde testabiles, flagitiosos, ignominiososq; errores, indies magis collaberentur: suis enim suppositicijs simplicibus, reustate exanimatis antidotis, caruificina edepol, non medicina paratur; hi sunt sicarij, hi homicidae, & plustquam parvicide, hi impij, hi latrones, misanthropi, atque humani generis inimici, teterrimi crudelissimique hostes, ut ex Galeno 1. de dieb. decret. cap. 11. quum inter sexcentos quo quo te vertas, vix vnus artis absolutionem adeptus, sui muneris functione sedulo fungi possit adeoque res in extremum adducta est deserimen; ut quamuis colebidi illius draconis instar, monstrosas ubiq; mendas circumspectamus, tam altissimis fixae radicibus, dimoueri haecenus non potuere: quoniam scilicet a male concepta iamdiu opinione desistere nolint pharmacopola, nec debitum tempus ad medicamenta exacte paranda impendere, hominum vitas, incolumitatem, fortunas, medico hoc famulatio, hoc inq; velo, ac inexplibili auaritia studio diripientes. Quare enim compositorum idonea constructio? quae integra permixtio? simplicium viribus, mixtorum dotibus diligentissime expensis, nisi corporum communi, ac cuiusq; propria natura homogenijs atq; heterogenijs partibus apposite prius intellectis, actione, figura, situ, atque alijs ad medendi vsu necessarijs ad vnguem exploratis? quid denique apta praesidiarum materies? quid ratio experientia firmata? quid eruditissimus, absolutissimus, exercitatus medicus, qui omnia disquirat, consequatur, disponat, ordinet, naturae conatum, crisi, virium facultatem, membrorum actionem, humoris qualitatem agnoscat, singulari iudicio, eximia prudentia examinet, sciat quibus, quando, quousque, singula horum sint adhibenda? ut ex Plat. in Phaedro: ex Hippocr. 2. Epid. ex Galeno in eo de Ther. ad Pis. cap. 4. quid inquam laude dignum praestiturus est? ubi continua fraus, ubi inscitia negligentiae comes, perdita nequitia, praestigium, improbitas? perfidia, impudentia, contaminet, corrumpat, inquinat, peruertat omnia, ubi in mille sordium sentinam desiscat, ubi facinoroso atque auaro pharmacopolarum generi, publicae huic pesti, liberum huiusmodi negocium delegauerit, atque reliquerit: quum a fraudulenti herbarijs sibi non caueant, exotica ignorent, sacculos nominetenus sectentur, & conquirant, vix laetucam, betamue agnoscant, nec plantarum iconas, dotesq; ex optimis quibsq; legant, audiant, videant, non proprijs locis indagent, quum vnaqueq; stirps natali solo exultet, vigeat, fertilis, efficaxque probetur: secus vero imbecillis, languida, ac sterilis reddatur: quum telluris qualitate, Caeli constitutione, nutrimento, cultura, meliora deterioraue non minus euadant, ac si accuratè purgata, siccata, idonee reposita, a squalore, labe, atq; interitu vendicentur, non calore, non humore extraneo arripi sinantur. hi vero herili officio & sacrae medicinae indignum existimant, si aromata atterant, pistellos exercent, tametsi clam eos non sit, potentissimos Imperatores, summos Reges, Ducesq; ac Philosophos, talia facere non erubuisse. Quandoquidem Alexander ille Macedo, Mithridates Ponti atq; Bithyniae Rex, ut Gentius Illiriorum, Lysimachus, Iubas, Sabor, Arche laus, Attalus, Euax, Hermes, Hippocrates, Theophrastus, gloriosissimam sacramque artem diuinitus traditam excoluere, amplissimis honoribus profecti sunt. hoc tamen auro pro cuiuslibet arbitrio famulorum cura relinquitur: hi aut vix dum in neutris versati, ignauia quadam herorum suorum doctrina contenti, non plus habent in discernendis rebus intelligentiae, quam aut asinus cytharæ, aut sus amaracino: in medicabili pertinacia, improba ignorantia ausu temerario, libellis quibuscum manu scriptis, perplexis, caliginosis, mendacibus, sine doctrina, sine delectu, sine censura, ceu sacrosanctis abutuntur: pro salute inexpectatam mortem interdum asserentes,

afferentes, vitiosa consuetudini potiusquā veritati acquiescentes. horū propterea nō modo segnitiam, sed impetiam, ac opprobrium, constanter accusare possumus, & confusissimum hoc Chaos, & discordia barathrum, barbariem plusquam scythicam, iam tandem aperire: vt quantum inter se dissideant, colluctentur, ac digladiantur, in his omnem operam strenuē impendens, declarare haud facile potuerim, quā alius aliam compositionem magis prae dicet, vituperet alius, authorem auctori proponat, vel postponat, adeo sunt diuersa mortalium ingenia, ut ne Iuppiter quidē omnibus placeat, praeterea adeo grauiter desipiunt, ac torpēt, ea sunt ignauia, negligentia, ac segnitia, vt ancipiti fide cōposita ab exteris libentius emat, quā ipsi consiciant: tamen si non ignorent in proximū fraudem ab his exerceri, et tutiora domi potius quā foris parata, ac oculis proprijs magis fidendum quā peregrinis: quū vix dici possit quātopere nobis imponant, hac praesertim ignominiosa & prodigiosa turbulentissimi seculi conditione, in qua sanē arrogantes ac delirae obstetrices, veneficae, strigoseq; vetulae, proditores, recutitiq; hebraei, mechanici artifices, cane peius ac angue fugiendi, in tā gloriosa medicina opera intrepide insiliunt: & quod iniquius est, & multa indignatione deplorandū, his ignauissimis lanionibus, nugacibus circulatoribus se exponunt. O scelus pestilentissimū, o infelicia tēpora, quae in hos nepharios corruptores, publicos praestigiatores non animaduertunt: quū omnia fraudibus vitient, omnia in quæstū conuertant, nephandissima temeritate, polita loquacitate, inexpiabili scelere, intolerabili discrimine, pessumdāt, fucant, debonestant, obscurant, deprauant, perturbant, & prophanant: quumq; fucos in insectorijs officinis legū rigore cognoscant, pro deprauatis uestibus sutores in iacturā redarguant, nec ulla in disciplina grauiori periculo peccetur quā in medicina, ubi pretiosissima substantia, humana vita periclitatur: huius tamen consortij homines impunitos relinquit, in hos lucriperas, salutis honorisq; nullam rationem habentes non animaduertit. bi. n. bene admonentibus detrahunt, & pertinaciter aduersantur, rectius aliquid studijs adicientibus maledicunt, adeo vt inter hoc pecudum genus, qui impudentissimus, qui insolentissimus, ceteris prestare videtur: ac si vulgatissimis Barbarorum vocibus immutatis, Latinis, Graecis, proprijsq; ob oculos positus, rudiores euadant, & obscuritate caligent. quod scrupulosa inquisitione praecunte, non alia ratione peregrinus: ne cum ineptis, turpissimisq; nomenclaturis, rerum etiam obscuritate perpetuaq; caligine offunderentur, quanquam & Mauritiorum nomine, Arabes cum Matthiolo ac recentioribus quibusdam, falso nos quoq; sapius intelligamus: quum tamen non solum lingua, & moribus, inter se differant, sed etiam sub diuerso prope cælo sint positi. omnes. n. Arabia in Asia sita sunt, inter mare rubrum, ac Persicum. Mauritania verō in ea Africa parte, quae ad Hispanos vergit, quas quidem abluit mediterraneum mare. id quod vt similia quadam, si Neotericorum causa perpetravimus, non ideo de rebus male sentiendo, quae multorum infinita, atque intoleranda est licentia. hac tamen de re certior factus, Illustris, atque vsu rerum consultissimus D. Paulus Vagnonus, dignissimus nostrae ciuitatis Gubernator, se huic sanctissimo negotio oculos tā admonisse, mecū egit frequenter, quū illius sensissimis affectibus mederer calculū addente omnium linguarū, ac disciplinarum peritissimo, ac vastissimo facundiæ torrente, Ill. Io. Francisco Osascho, Praefide meritisimo, cuius omnimodam eruditionem, incredibilem legum peritiam, summæ eloquentiae coniunctam, non facile quis recitabit, & tenuiter paucas ex quam plurimis laudes attinget, verius quā explicare poterit. hincq; inito consilio, Vercellensēs officinae primum nitorem sibi conciliare videntur, iam nervos, viresq; nostras expertae, nos imitari coeperunt: hasque fructuosissimas elucubrationes sectari. Nempe & si Matthiolus, doctrina, atque ingenio, celeberrimus sit medicus, omni laudum praecomio dignissimus, quem vna ex parte sequi debeant omnes medicinae candidati: quo nemo emaculatus, nemo tersius hac ætate simplicium seriem inuulgauerit: eius tamen frivola quaedam argumenta, fucati sanē colores, & Ruellij integra penē capita, omnia fere ab eo excerpta, & furtim translata, nobis se se obiecere, votis nostris non respondere, quod non modo infelicitate probē inuenta saepe instituisse, verum pleraq; idem corrupisse nobis visus sit, quanquam scaturientem iam vndique ex ipsis fontibus medicinam, incredibili naturae ingenijq; dexteritate propagasse credatur. Quandoquidem Senensi potissimum idiomate, natina quadam sermocinandi phrasi, rudem plebeculam ad se allicit, atq; oppido quā argutis accusationibus, vulgarem quorundam medicorum auram expiscatus est: quum tamen in his iam periclitari inciperet, sollicito, anxioque animo, in latinum illa vertere properauit, nobis immensum laborem, summumque incommodum peperit, quod in Italicas eius enarrationes, iam triennio instructa, saepe mutare, mox praelo subiicienda non sine bile transcribere coegerit: quaedam enim immutauit, aliqua adiunxit, potius dissimulando, quā lapsus agnoscendo, potius sibi ipsi contradicendo, quā dissidia ab omni ratione aliena, iam tum omnibus cognita, castigando. quippe quod dubia dubitationibus adiunxit, iisdem auxit, & locupletauit. Tantum enim sibi accipit auctoritatis, vt non modo in animis studioforum, sed etiam in oculis, conspectuq; omnium, sine periculo, sine infamia aliorum lapsus exposuisse, atque impune publicasse, sibi ipsi persuaserit: quasi omnes contemnat, pertimescat neminem, quasi omnia in terrae latibulis abdita repererit, quasi hanc medicinae partem penē abolitam, solus restituerit: cuius quidem penē diuinum ingenium, cuius miranda solertia, ac in vtroque idiomate facundia, & si non modo, maxima ex parte laudanda sint, verum quoque miris in Caelum encomijs extollenda, non tamen timenda, non ita probāda putauerim, vt ab eo nos deterreri, facilius quā decipi existimemus, eius hac in re auctoritatem tam parui facientes, quā nibili, quamuis difficile sit tantā opinionem ex animis hominum tam penitus insitam, tam vetustam, & tantis tenebris euellere: se se tamen colliget Matthiolus: addisces demum quā multa

esse oporteat in eo, qui alios ex professo reprehendat: si maxima illi fuit illecebra peccandi, impunitatis spes: quum vicissim illi in presentia, hoc Talionis vice referam: illi non modo rescribendi, sed etiam me edocendi ansam porrigam: quod si Italici sui in Dioscoridem commentarij lapsus non mediocres, argumenta doctissimo homine indigna, quæ sacra aqua dilui & expiari minime possunt, in Latino planè fateretur, & agnosceret: illos euellere, delere, & eradicare, aut saltem velo aliquo obducere Brasauoli more enixus fuisset: beneuolus quidem animo reconciliandus erat, minori sanè pœna plectendus: illis enim immortales gratias agere, & habere debemus, qui hanc scientiam in amplissimo dignitatis, & laudis gradu constitutam, Aesculapio dignam reddidere, qui alioqui primæ notæ medicis, non mediocre negotium facientia declararunt: nonaque in singulos dies astruentes, horrida, & velut architectorum initia, salutari admodum professione, maioriq; studio, ad sidera vsque extulerunt: quum enim vnius hominis vita, ad omnium inuentionem sufficere nequeat, quæ imbecilla, & paruo quodam à principio ortum traxere, indies vires sumentia, per incrementa ad summum eriguntur: & ex multis tot seculorum hominibus, vnum illorum efficiunt eruditissimum: non enim Apelles nisi Pamphilus Macedo, non Agoracritus, nisi Phidias, non alij plures, nisi priorum artificum vestigia enixim sectati essent. nimirum igitur si Brasauolus, Fuchsius, aliq; multi, varijs codicibus, simplicium & compositorum metam attingere conati sint, & imposture ansam abripere: quum tamè multa prætermiserint, nunc perturbatis rationibus, nunc consilijs dissolutis, & perditis, dum seditionum vias intercludere videntur, in ambages denique terminare, labyrinthum pharmacopæis parere apertissimè conspiciantur: præterea de prauis ponderibus & mensuris, non sine errore quot quot sunt, non parum deficere & rem medicam obscurioribus tenebris, ac densiore ignorantia, caligine obtenebrare: sæpe enim contentiosis declamationibus, Oratorem magis quàm Medicum agentes, aniles fabulas decantant: herbas quibus ipsi met quotidie vescuntur ignorantes, peregrina atque his orbis tractibus prorsus ignota, tanquam domesticæ, ac vulgatissimæ erigunt; quum tamen impostorum mangonia, non modo Seplasiarios, verum quoque grauissimorum quorumq; oculos fallant, nisi adulterium gustu, & legitimarum collatione, ac scrutinio deprehendatur. Quo fit vt rursus sua luminaria verius errorum scatebras, latrina dignas, quæ nec nomina, nec medicamentorum compositiones, nisi mancas, & mutilas præ se ferunt, in quibus non tot literæ, quot lituræ esse deberent, adhuc prosequantur, quum tamen à publicis officinis proscribenda, arcendaq; omnino sint, at nescio à quibus medicis, rem medicam penitus ignorantibus, probari valeant, tot labeculis, tam sordida illuue, tamque incomprehensibili, atque inexplicabili errorum caterua obriuntur, & conspurcantur: vt omni luce orbata, deformia & veluti lugubri quadam veste induta, viduarum modo degant: silentio inquam satius involuenda, quàm adeo trite, & satue consuetudina: ne quid de eorum authoribus insantisimis, & omni verum vsu vacuis attingam: satiusque dum suis oculis tenebras inuicem offundunt: ex illorum ineptijs emergere, quàm erroris aspergine se se mutuum commaculare: propterea dum mihi parumper mentes vestras commouisse videor, ad reipublicæ opem ferendam, ad succurrendum salutis, fortunisque communibus, quæcumq; in his tribus continebantur, (tanquam purius aurum ex impuris cloacis eruentes) velut è medijs sentibus fosclos seligentes, notatu digna deprompsimus, omnes compositiones longe emendatiores, maiore nunc cura, & fide, ne quid deesse videretur, æquilibrio expendimus: quæ vsu exciderunt, non ob id improbautes, aut vitiosa existimantes, vt nec Hippocrati suum peplum, aliq; antiquioribus magno in pretio habita, quæ quidem hoc seculo attingunt rari: ea enim est rerum vicissitudo, vt multa renascantur, quæ iam cecidere, cadantque vsurpata modo: quæ verò typographorum incuria fuerant excudendo corrupta, fideliter reposuimus, si quæ importune simul, & in vnum coaluerant, disiunximus, male nata prolem damnauimus, mutauimus, emendauius, quæque inepte, superstitiose aliquo loco accreuerant, abstulimus composita per diu deflexa, ex primæ, aut secundæ Latinorum declinationis terminatione, vt per secundam, ac tertiam Græcorum, præcticam faciem non imitati, non Diacatholicois, & similia, sed Diacatholici, diacatholico, vti græco latini Diaprunum, ni, no, διὰ τῶν σαυτάων, διὰ τῶν πεπετάων, vt diu exigit, ex presimus, purgauimus, instaurauimus, omniumq; huiusmodi rationem habentes, à præteritorum temporum sordibus, & affectata recentiorum quorundam nouitate discessimus, remis, velisque, huic omnem industriam intendentes, tam longe, lateque vt res postulabat euagantes, non tamen omnia exponentes, ne in Liuiam decadem, siue Myriadem succresceremus, vt omnibus satisfactum iret, tam è Græcis, quàm Barbaris, è Mesie præfertim, cuius constructiones officinis familiares: tam è Latinis promptuarijs, quàm è medicamentario veterum ac recentiorum penu, quæ inquam celeberrima, vtiliora, & ad multiplices vsus accommodatiora, quorum magnus vbique iam erumpit vsus, tum si quæ nobis methodo, & experimento quotidiano, comparauimus, singula exhaurientes, vt decoqui, aut teri, vel quo sanè pacto in formas digeri debent, quibus remedia polliceantur, quibus vitijs opitulentur, ad quæ impartiantur, proposuimus, vt nihil præterea cuiusquam neq; ingenio neque industria, neque vllò doctrinæ genere addi possit, adeo cumulatam, auctam, integram, atque locupletissimam, ad vmbilicum tandem perduximus, tot amicorum obsecrationibus, tot precibus efflagitatum, postquam illum passim diuulgatum, præter nostram sententiam euagari conspeximus, postquam huius ætatis medicorum facile princeps, clarissimus Protophiscus noster Antonius Thesaurus Fossanensis, constitutionibus illustrauit, & apud pharmacopæos haberi iussit. vt hoc solo contenti, isthoc labore nostro adiuti, ab omni barbarie, omniq; errore tuti, tam medici, quàm rhopola, omnes formulas, seu præscriptiones medicas, quas receptas

